

observant

ONAFHANKELIJK WEEKBLAD UNIVERSITEIT MAASTRICHT / JAARGANG 46 / 12 MAART 2026 / Nr 21

“STEMMEN?

IK?

MAAR IK KEN NIET ÉÉN PARTIJ”

Op 18 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen.
Zowel Nederlandse als buitenlandse studenten mogen gaan stemmen.
Doen ze dat ook? *Pagina 6-7*

Ook raad FHML en ondernemingsraad MUMC+ schieten ‘huwelijksplannen’ UM en ziekenhuis af

Nee, nee en nog eens nee

Na de universiteitsraad, vorige week, zeggen ook de faculteitsraad van Health, Medicine and Life sciences (FHML) én de ondernemingsraad van het ziekenhuis unaniem nee tegen de integratieplannen van de Universiteit Maastricht en het MUMC+.

Voor de duidelijkheid: de raad van de FHML mocht niet stemmen over het voorstel voor het samenvoegen van ziekenhuis en de hele universiteit, maar wel over de integratie van hun faculteit en het MUMC+. En daar wilde en kon de raad dinsdagmiddag achter gesloten deuren niet mee instemmen. Men vreest dat het veel grotere ziekenhuis de faculteit zal overvleugelen, zegt raadsvoorzitter Iwan de Jong in een eerste reactie. “We zijn bezorgd over de positie van onze decaan in het geheel”, klinkt het. Die zou vicevoorzitter worden van het nieuwe MUMC-bestuur, terwijl de ziekenhuiscchef de voorzittershamer krijgt. De raad ziet dat niet zitten, zegt De Jong: “De zorg is dat onze invloed afneemt. Die twee moeten een gelijkwaardige rol krijgen.”

Daar komen nog zorgen bij over de dubbele pet van de ziekenhuisbaas, die óók bestuurder wordt in het college dat het voor het zeggen krijgt over de hele UM en het ziekenhuis. Het eerdere antwoord van Helen Mertens, de huidige baas, dat dit niet anders kan, omdat daar iemand moet

zitten die het ziekenhuis van binnenuit kent, overtuigde de raad dus duidelijk niet.

En dan er is nog de rol van de faculteitsraad zelf. Die staat “te summier beschreven” in de plannen, luidt het oordeel: “Met wie praten we straks precies en waarover? ‘Dat blijft hetzelfde’, is ons eerder gezegd. Maar dat wil je dan wel ergens in de officiële documenten terugzien.”

Waarom het oordeel achter gesloten deuren geveld werd, dus zonder aanwezigheid van pers en zelfs van decaan Annemie Schols? “Ik vond dat ik de raad die optie moest voorleggen, en die gaf daar de voorkeur aan. Ik kan niet in de hoofden van alle raadsleden kijken, maar ik vind de relatie met ons bestuur goed en veilig.”

De raad komt waarschijnlijk donderdag met een brief aan het faculteitsbestuur waarin hij zijn besluit verder toelicht. Een eindstation is dat niet: samenwerking ziet men wel degelijk zitten, zegt De Jong, alleen niet in deze vorm. Veel FHMLers werken immers ook in het ziekenhuis, wat voor allerlei praktische problemen zorgt. “Wij denken graag mee over hoe die dan wel opgelost kunnen worden.”

Ondernemingsraad ziekenhuis

De ondernemingsraad (OR) van het ziekenhuis adviseerde maandag ook al een ‘nee’. In een besloten vergadering was die “unaniem”,

zeggen voorzitter Marc Bemelmans en ambtelijk secretaris Claudia Backes desgevraagd. Die kogel was snel door de kerk. “We zijn hier al lang mee bezig, iedereen was het wel eens.”

Bijvoorbeeld over de plaats van de medezeggenschap: de verschillende raden binnen universiteit en ziekenhuis zouden leden moeten afvaardigen naar een ‘overlegtafel’ met het nieuwe, overkoepelende bestuurscollege. Een onmogelijke constructie, oordeelt de ziekenhuisraad. “Die mensen moeten dan steeds terug naar de eigen achterban voor overleg. Dat wordt onwerkbaar”, zegt Bemelmans. Daarbij: “Hoeveel invloed hebben wij straks nog?”

Dan is er het nieuwe bestuursmodel, in ronkende termen aangekondigd als ‘het Maastrichts model’, uniek in Nederland: een samengaan van een ziekenhuis met een complete universiteit is in ons land nog niet eerder geprobeerd. Ook dat wordt afgeschoten. Bemelmans spreekt van “een draak. Niemand weet of dit gaat werken. En stopzetten gaat niet zomaar, wil je dit weer ontmantelen, dan kost dat maanden. Het is een experiment. Een door-dacht experiment weliswaar, maar werkt het in de praktijk?” De OR, die de plannen liet doorlichten door een jurist, betwijfelt het ten zeerste. “Dit is een optelsom van twee organisaties

met nog een extra laag erboven”, geeft Backes aan. Hoe dat een slagvaardige, efficiënte organisatie moet opleveren, ziet de raad niet.

Pas op, klinkt het, tegen nauwere samenwerking is de OR niet. “Integendeel. Maar dit is niet de manier.”

Universiteitsraad

Dat de universiteitsraad vorige week al niet instemde, kwam als verrassing voor collegevoorzitter Pamela Habibović, liet ze *Observant* eerder al weten. Naast teleurstelling heerste er bij haar ook onbegrip. Verder zei ze de reacties van de andere gremia af te wachten en daarna samen met de Raad van Toezicht en de decaanen “het standpunt en verdere route” te bepalen.

Het is nog wachten op het advies van het Stafconvent, het inspraakorgaan van de medische staf in het ziekenhuis. Dit wordt op 31 maart verwacht. Maar in een eerder interview met *Observant* klonken ook zorgen. Ook hier is niet iedereen gecharmeerd van hoe het nieuwe bestuursmodel en de besluitvorming er in de praktijk uit moeten gaan zien.

Peter Doorakkers

Meer op pagina 5: universiteitsraad legt ‘nee’ uit

redactioneel

"Lekker bezig"

Het was puur toeval dat we in de *Observant*-uitgave van 26 oktober 1989 een artikel tegenkwamen over de eerste studentenpsycholoog aan de Universiteit Maastricht. Deze zou vooral hulp moeten bieden aan studenten met "faalangst, identiteitsproblematiek, gebrek aan sociale vaardigheden, concentratieproblemen, conflicten met ouders en relatieproblemen". Wat een opluchting voor collega Deborah Blekkenhorst die zowat als een kip zonder kop zat te zoeken in onze oude gebundelde jaargangen (zware boeken van elk een paar kilo – opgestapeld op haar bureau met gele briefjes ertussen gepropt), hopen op het eerste *Observant*-artikel over 'hulp bij mentale problemen'. Want waarom kwam er een studentenpsycholoog, om hoeveel fte ging het, wat zat er in het takenpakket, wanneer werd de afdeling groter (en professioneler), waren er in de jaren negentig ook wachttijden?

Volgende week leest u er alles over in de serie *Terug in de teit* – nou ja, het is zeker niet compleet, want niemand hier heeft tijd om 19 duizend gescande *Observant*-pagina's uit de jaren tachtig, negentig en nul door te pluizen. Maar we zorgen dat we de grote lijnen te pakken hebben. U zult zich afvragen: Waarom zoekt die redactie handmatig? Nooit van digitaliseren gehoord? Jawel! Alle verhalen van 2012 tot nu zijn digitaal doorzoekbaar via onze eigen site. Alle kranten van voor die tijd zijn een voor een gescand door medewerkers van de universiteitsbibliotheek – veel dank – en te vinden op een speciale website van de UB. Minpuntje: de zoekfunctie. Die werkt niet goed. Dus kiezen we vaak voor het ouderwetse handwerk. En eerlijk, het is ook wel leuk om te bladeren, dan kom je nog eens wat tegen, een stuk over Pim Fortuyn bijvoorbeeld. In 1988 werkte hij voor het CES, het Center for European Studies. Parttime, met een contract van twee jaar, maar dat heeft hij niet uitgediend. "Wel nog nieuwe wijnrode vloerbedekking laten leggen", lezen we later. Grasduinen in ons archief levert steevast commentaar op over 'bijzonder' taalgebruik (fakultair), bijzondere leads (tweehonderd woorden, terwijl vijftig de leidraad is), bijzondere vormgeving (héél veel tekst, weinig beeld). Collega Cleo Freriks zoekt al een hele tijd op het trefwoord 'duurzaamheid' – hoe ging de UM daarmee om de afgelopen vijftig jaar? Haar viel op dat er vaak geen vervolgvragen zijn (dan werd er een besluit genomen, maar schreef de redactie nooit over 'hoe nu verder'). En waarom werd er aandacht besteed aan verhalen waar de link met de UM heel ver te zoeken is? Zoals een symposium over het Erasmusprogramma in Parijs. "Precies nul keer gezegd wat de UM hiermee te maken heeft", meldt ze. "Lekker bezig Jacques (toenmalig hoofdredacteur)", roepen we hier cynisch.

Ik maak mijn borst nat. Over dertig jaar krijgt deze *Observant*-redactie er geheid ook van langs, "Lekker bezig Wendy."

Wendy Degens

De hoofdredacteur geeft een kijkje achter de schermen van de redactie

serie terug in de teit

Oud-studenten Pieter van den Hoogenband en Tom Dumoulin strandden na paar jaar ploeteren

Tom Dumoulin in gesprek met Twan Huys tijdens een Collegetourname bij UM Sport in 2017
Foto: Roy Borghouts Fotografie

1999
en 2009

"Wie is die vrouw?", vroeg Jeroen Pauw, presentator van de talkshow Pauw en De Wit, zich in december 2025 af toen bekend werd dat de Maastrichtse collegevoorzitter Rianne Letschert de nieuwe informateur zou worden. Ze mocht dan wereldberoemd zijn in Maastricht en haar woonplaats Helmond, lid van talloze landelijke commissies en clubs en geen onbekende op het ministerie van Onderwijs, in de Hilversumse stolp stond ze tot voor kort niet bij iedereen op het netvlies.

Hoe anders is dat met Pieter van den Hoogenband of Tom Dumoulin, twee oud-UMers die zijn uitgegroeid tot BN'ers. Zij hebben veel gemeen: geboren in Maastricht, behaalden het hoogste in hun sport, kozen voor een studie aan de UM en maakten die allebei niet af. Terwijl zwemmer Van den Hoogenband, uiteindelijk drievoudig Olympisch kampioen, zestien keer Europees kampioen en een keer wereldkampioen, dat vast van plan is in maart 1999. Hij is dan eerstejaars geneeskunde en vertelt aan *Observant* dat hij "helemaal uit zijn dak is gegaan" toen hij een klein jaar eerder hoorde dat hij was ingeloot voor zijn favoriete studie in zijn favoriete stad. Het werken in groepen, veel zelf uitzoeken en de indeling in blokken, noemt hij stimulerend. Hoewel het topsportbeleid aan de UM dan nog in de kinderschoenen staat en het probleemgestuurd onderwijs (met aanwezigheidsplicht en het werken in kleine groepjes) niet bekend staat om zijn topsportvriendelijkheid, zet de faculteit alles in werking om het hem - hij heeft dan al onder andere een Europese titel op de 200 meter op zak, zijn bekendheid groeit met sprongen - zo makkelijk mogelijk te maken. Hij krijgt een mentor die hij zijn "steun en toeverlaat" noemt, en heeft te maken met een bureau onderwijs dat zeer welwillend is: "Wij plooiën ons naar zijn wensen." Hij hoopt in zijn eerste jaar drie van de zeven toetsen te halen. Meer laat zijn trainingsschema niet toe: gemiddeld ligt hij twintig uur per week in het water en doet hij zes uur aan krachtraining. Na twee jaar ploeteren en drie gehaalde tentamens, gooit

hij het bijtje erbij neer. De combinatie blijkt ondoenlijk. Zijn professoren, vertelt hij later, hadden hem aangeraden voor de sport te kiezen. "Ik kan iets bijzonders, iets wat misschien twee of drie mensen ter wereld kunnen. Ieder mens heeft zo zijn gaven. Ik ben erachter gekomen dat ik toevallig snel door het water kan bewegen."

Wielrenner Tom Dumoulin is uitgeloot voor geneeskunde en begint in september 2009 aan gezondheidswetenschappen. Hij hoopte dat hij zijn studie met het fietsen kon combineren, daar wilde hij alles aan doen, vertelt hij in 2014 aan *Observant*. Er was in zijn tijd een topsportregeling, maar die was niet erg coulant. "Mijn idee was om de propedeuse in twee jaar te doen, maar het werd steeds lastiger. Overleg met de studieadviseur en blokcoördinatoren leverde wel wat op, maar niet genoeg. De deadline voor de inhaalopdrachten werd vaak verschoven, maar uiteindelijk moet je evenveel doen, of meer zelfs, in

"Zo'n Epke Zonderland, daar kan ik wel jaloers van worden"

te weinig tijd. Dat kun je geen topsportregeling meer noemen."

In de loop van zijn tweede jaar dreef hij meer en meer van de studie weg, tot hij op een gegeven moment helemaal niet meer kwam. Tot zijn spijt, want de propedeuse had hij nagenoeg op zak. In 2014: "Zo'n Epke Zonderland, daar kan ik wel jaloers van worden. Hij doet geneeskunde en is intussen een uithangbord voor de universiteit in Groningen."

In 2017 wint Dumoulin de Giro d'Italia om een jaar later zowel tweede in de Giro als de Tour de France te worden. Hij had net als Van den Hoogenband de beroemdste alumnus en daarmee een uithangbord van de UM kunnen worden.

Riki Janssen

Dit is een serie over 50 jaar UM. We duiken in onze eigen archieven: welke opzienbarende, grappige, belangrijke of wonderlijke nieuwsjes komen we tegen?

Voor de zomervakantie moet er een plan liggen

Studenten U-raad willen goedkopere taalcursussen

Maak de cursussen Nederlands voor buitenlandse studenten bij het Talencentrum van de Universiteit Maastricht goedkoper en toegankelijker. Dat willen studentleden van de universiteitsraad. Zij kregen in februari in een commissievergadering groen licht van het college van bestuur om met het Talencentrum een plan te maken.

Een student die beter Nederlands spreekt, zo is de hoop, zal na het afstuderen eerder in Maastricht en omstreken blijven wonen en werken. Belangrijk in een regio waar bedrijven soms maar moeilijk aan personeel kunnen komen. En meer Nederlands is belangrijk in het licht van de felle discussies over internationalisering en verengelsing van het hoger onderwijs.

Op dit moment volgen ruim 1100 internationals een cursus Nederlands bij het Talencentrum, blijkt uit de vergaderstukken. Voor zo'n zevenhonderd is dat een gratis (door de universiteit gesubsidieerde) introductiecursus Social Dutch. Die leidt naar niveau A1, het laagste treetje op de Europese taalladder. Goed voor dagelijkse gesprekken, maar niet om te integreren (de overheid eist niveau B1 van inburgeraars) of een baan in het Nederlands te bemachtigen.

Daarbij is de uitval hoog, zo'n 30 procent van de studenten die begint, maakt de cursus niet af, bleek medio 2024. Zeker een punt van zorg, zegt studentraadslid Milo Cheng desgevraagd. "We nemen dit mee in ons plan. Je zou kunnen zorgen dat taalcursussen beter aansluiten op het rooster van studenten. Misschien een kleine financiële bijdrage vragen. Of studiepunten geven als ze de cursus afronden."

Van degenen die dat doen, begint lang niet iedereen aan vervolgcursussen bij het Talencentrum. Ondanks een gereduceerd tarief van 300 euro zijn die voor velen te duur, zegt Cheng. Daarbij slurpt de studie te veel tijd op of botst het lesrooster van de taalcursus met tentamens of onderwijsgroepen. Terwijl inter-

nationals zich het Nederlands best beter eigen willen maken, denkt Cheng. "Om te integreren en werk te kunnen vinden", zo blijkt volgens hem uit een enquête die werd ingevuld door 74 studenten. "Een klein aantal ja, maar het geeft wel een beeld."

Directeur Ilja Schreinemakers van het Talencentrum juicht het initiatief van de studenten toe. Hoe de beoogde plannen eruit zouden kunnen zien? Taalcursussen kunnen in het onderwijs geïntegreerd worden, klinkt het, zoals momenteel in een pilot bij de faculteit psychologie en neurowetenschap gebeurt. En roosters van Talencentrum en faculteiten kunnen beter worden afgestemd, zegt hij. Of dat haalbaar is met zoveel verschillende opleidingen? "Naar mijn idee wel. De ervaring leert

dat als de wil er is, we samen een weg kunnen vinden."

En geld van de UM, om het financiële struikelblok aan de kant van de studenten weg te nemen? "Als we het taalonderwijs beter organiseren, en de universiteit in haar strategie opneemt dat ze een aantal talen wil ondersteunen, zou je daarover kunnen praten", zegt Schreinemakers voorzichtig. Hij pleit al langer voor meer geld voor taalonderwijs. Waarom zou het er deze keer wel van komen? "Omdat taalonderwijs steeds minder gezien wordt als een 'moetje', en goede taalbeheersing vaker wordt gezien als iets dat leidt tot betere studieresultaten en integratie."

Peter Doorackers

Illustratie: Simone Golob

Oral History Project: woorden emerituspsychologen vastgelegd voor archief

Waarom kwam er aan de faculteit psychologie en neurowetenschap (FPN) bijna een vakgroep luchtvaartpsychologie? En welke grote les trok Louis Boon uit zijn gedwongen vertrek als decaan? Het Archief en Documentatiecentrum Nederlandse Gedragwetenschappen (ADNG), dat het erfgoed van de Nederlandse psychologie, pedagogiek en onderwijskunde beheert, heeft het allemaal vastgelegd in hun Oral History Project.

Het project, dat sinds 2021 bestaat, omvat inmiddels ruim honderd gesprekken van ongeveer een uur op YouTube. Daarin blikken emeritus-hoogleraren terug op hun carrière. In het kader van het 50-jarig bestaan van de Universiteit Maastricht zijn recentelijk interviews met Wim Riedel (hoogleraar experimentele psychofarmacologie), arbeids- en organisatiepsycholoog Fred Zijlstra en Louis Boon, medeoprichter van de faculteit, toegevoegd. Eerder werden prominente FPN'ers als neurowetenschapper Bea de Gelder en de onlangs overleden voormalige decaan Gerjo Kok geïnterviewd. Boon vindt het werken met jonge mensen

"een verdeeld genoegen" en psychologen zijn volgens hem, die zelf bij veel verschillende faculteiten heeft gewerkt, "na historici de verschrikkelijkste mensen wat betreft eigendunk: als je geen psychologie gestudeerd hebt, kun je in dat vak niets voorstellen. Terwijl dat natuurlijk allemaal onzin is."

Als het gaat om zijn grootste les, steekt hij echter de hand in eigen boezem. "Mijn demotie bij psychologie [Boon moest weg als decaan], dat was een kwestie van overmoed. Ik had er zo de pest aan dat sommige mensen niks deden en gemakkelijk omver te duwen waren. Daar heb ik me veel te veel in laten gaan. Door te pesten en te treiteren, op een gegeven moment keert dat zich natuurlijk tegen je."

Zijlstra herinnert zich uit zijn begintijd aan de UM – hij was hier naartoe gehaald voor wat uiteindelijk de vakgroep arbeids- en organisatiepsychologie zou worden – dat de toenmalige decaan Gerjo Kok vroeg of er niet iets met luchtvaartpsychologie gedaan kon worden. "De Maastrichtse psychologieopleiding had er alleen maar mogen komen, omdat die een heel ander profiel had [dan de andere psychologiestedies in Nederland]; experimenteel en

cognitief." Nu men ook toegepast onderzoek wilde opzetten, moest dat ook "iets heel nieuws worden, een niche die er nog niet was."

Kok had zelfs al iemand met een helikopter-brevet aangenomen, maar uiteindelijk kwam er van het plan niets terecht. Al heeft Riedel, zelf ook hobby-piloot, wél onderzoek gedaan naar de prestaties van piloten na het nemen van slaappillen, in een vluchtsimulator op vliegveld Beek (nu Maastricht-Aachen Airport). Leuk onderzoek, maar niet het project waar hij het trots op is, vertelt de onderzoeker, die zichzelf tegenwoordig een recreatie-neurowetenschapper noemt ("Ik lees nog steeds de literatuur, maar er is geen enkele druk meer bij"). Dat is de onderzoeksmaster Drug Development and Neurohealth. Lachend: "Ja, aanvankelijk dachten wij aan psychofarmacologie, maar dat werd natuurlijk een iets sexyer naam."

Cleo Freriks

Alle interviews zijn terug te vinden op het YouTube-kanaal van het ADNG: Erfgoedcentrum Nederlandse Gedragwetenschappen

Groeistuipen

"Dit is mijn zus-je!" - iedereen die het in zijn hoofd haalt om haar zusje zonder verkleinwoord aan te spreken, wordt door onze kleuter gecorrigeerd. Ik ben groot en zij is klein. Voor jonge kinderen zijn leeftijd en omvang heel belangrijk. Hier groei je denk ik overheen, want over mijn eigen leeftijd en omvang praat ik veel minder graag.

In vijftig jaar is de UM van één opleiding gegroeid naar de eerste universiteit die wil integreren met een academisch ziekenhuis. Uniek in Nederland. Dat de jongste universiteit groter wil worden, snap ik wel. Sinds de oprichting moeten we ons staande houden tussen de traditionele universiteiten, en het is niet vanzelfsprekend dat je impact hebt. Aan het zijn van de jongste is een sterke bewijsdrang gekoppeld.

We doen dit hardwerkend, intelligent, charismatisch en strategisch. Vernieuwen en gestaag groeien. We zijn geen Calimero die alles oneerlijk vindt, maar eerder Napoleon die zijn beperkte omvang compenseert met ambitieus gedrag. Zelfde minderwaardigheidscomplex, andere houding.

Deze drang om te groeien en te vernieuwen is in het DNA van de universiteit gekropen. Recent ontstonden er uitbreidingen in Venlo en in Heerlen, intensieve samenwerkingen met de Brightlands-campussen, een groeiend aanbod in bèta-opleidingen, en we lopen vooruit op de komst van de Einstein-telescoop. Maar wanneer is de universiteit groot en volwassen genoeg om over deze bewijsdrang heen te zijn?

Er zit een dunne lijn tussen genialiteit en waanzin, Napoleon bewandelde deze grens als geen ander. Ik weet niet goed aan welke kant de integratie met het MUMC+ valt. En ook niet welk probleem het precies oplost.

Is het een slimme tactiek om minder kwetsbaar te worden en een stabielere kennisinstelling te zijn? Is het de manier om de faculteiten bij elkaar te houden en FHML niet op te laten gaan in het ziekenhuis? Of is het grenzeloze ambitie?

Volgens mij zit het echte probleem in een daling van het aantal studenten en onzekerheid over onderzoeksfinanciering. Zou een hechtere samenwerking met Zuyd Hogeschool en het voortgezet onderwijs dan niet een logischere richting zijn? De U-raad zei in ieder geval unaniem 'Nee'. Ook Napoleon had zijn Waterloo.

Tiuri van Rossum, onderzoeker naar lerende organisaties bij de School of Business and Economics

serie zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder

Manon Duchateau
(Borgharen, 1982)

\ Beleidsmedewerker
People & Development
bij MUO

\ Burgerlijke staat:
getrouwd met Thijs,
drie zoons

\ Woont in:
Eijsden

Foto: Joey Roberts

“

**Ik was een rouwdouwer.
En nog steeds, maar ik heb het nu
onder controle**

”

Wat zie je als je 's ochtends in de spiegel

kijkt? [Schiets in de lach] Rimpels! En grijze haren. En véél energie, ik ben een ochtendmens. De wekker gaat elke dag om kwart over zes. Dan gaat meteen de eerste was van de dag de machine in, met drie zoons is die nooit klaar. Vervolgens laat ik de hond uit en dan is het 7 uur, en wacht ik tot de rest beneden komt.

Als kind was ik... een rouwdouwer, zeker geen meisjes-meisje dat met Barbies speelde. Ik was graag buiten en bezorgde mijn ouders daarmee soms de zenuwen. Ik ben geboren en getogen in Borgharen, aan de Maas. Dan liep ik daar door een weiland en moest ik de benen nemen voor een stier die niet wilde dat ik te dicht bij de koeien kwam. En ik ben een keer door oom agent thuisgebracht. Ik had ergens lege bierflesjes gevonden en die stuk gegoooid. Nee, ik was absoluut niet bang. Ik was zelfstandig, een doener, extravert. [Grinnikt] Dat ben ik trouwens allemaal nog steeds, alleen heb ik het nu onder controle.

Mijn grootste opvoedfrustratie. Als een van de jongens te snel zegt: dit lukt niet, dit kan ik niet. Probeer het, zeg ik dan, vraag om hulp, je kunt altijd stappen zetten! Een optimist, ik? Absoluut, het glas is bij mij halfvol. Ik zie in elke situatie kansen en mogelijkheden en probeer die houding ook op mijn kinderen over te brengen.

De aantrekkelijkste eigenschap van je

partner. Dat hij mijn exacte spiegelbeeld is. Hij is introvert, een denker, risicomijdend. Dat houdt me in balans, wij zijn als twee puzzelstukjes die precies in elkaar passen. We zijn 25 jaar samen, maar nog steeds voel ik als ik hem aankijk af toe weer die kriebels in mijn buik. Toen we elkaar leerden kennen, was hij trouwens helemaal niet zo met vrouwen bezig. Stond ik opgedoft klaar om op date te gaan, belde hij doodleuk kort van tevoren af. Ik had toen een ander kunnen zoeken, zoals mijn ouders wilden, maar heb volgehouden tot de klik er ook bij hem echt was. Dat is de beste beslissing van mijn leven geweest.

Welk boek moeten mensen lezen? *Het weekend van zeven dagen*, van Ricardo Semler, over hoe je op een flexibele manier je werk en je privéleven in balans brengt. Want als vandaag de zon schijnt, waarom gaan we dan niet naar buiten, en doen we ons werk gewoon op die regenachtige zondagmiddag? Ik zou daar erg voor zijn. Over het algemeen lees ik vooral voor mijn werk, niet thuis ter ontspanning. Daarvoor ga ik met de hond naar buiten, breng ik tijd met de kinderen door of kijk ik series van, eh, soms discutabel niveau. Zoals *Bridgerton* of *Emily in Paris*. Héerlijk.

Ik geef het meeste geld uit aan... de verhuizing waar we op dit moment middenin zitten. Maar los daarvan:

schoenen! Mijn oudste vroeg toen hij klein was ooit 'Werk jij bij Zalando mama?', en mijn man verzucht wel eens 'Alweer schoenen?' als er een pakketje binnenkomt. Maar een gat in mijn hand heb ik niet. Ik wil sparen en dat lukt ook.

Vaders- of moederskindje? Een vaderskindje. Mijn ouders scheidden toen ik 4 was, mijn biologische vader heb ik sinds mijn puberteit niet meer gezien. Na lange tijd kreeg mijn moeder weer een relatie en ik dus een stiefvader. Hij voelde écht als mijn vader. Was hij bezig iets te maken, dan stond ik erbij. Heel leuk! Helaas heb ik al een jaar of tien geen contact meer met hen. Ik heb dat zelf verbroken, dat was het moeilijkste gesprek dat ik ooit had. Laat ik zeggen dat er nogal een *mis-match* was in de verwachtingen die we van elkaar hadden. Dat begon toen wij naar Geldrop verhuisden, waar we zeven jaar hebben gewoond. Daar werd onze oudste geboren. Dan kom je niet 'even' naar Maastricht, en als je komt, bezoek je natuurlijk ook je grootouders en schoonouders. Iedereen krijgt van mij evenveel aandacht, maar van mijn ouders hoorde ik alleen maar 'Nou, dat was weer een bliksembezoekje'. Ze voelden zich altijd achtergesteld. Dat werd te beklappend, toen heb ik gezegd, sorry, hier kies ik voor mezelf.

Mijn grootste angst. Slangen! En andere dieren die glibberen en kruipen. Regenwormen, naaktslakken... ik kan er helemaal niets mee. Mijn man en middelste zoon doen aan sportvissen. We hebben afgesproken dat er een kleine hoeveelheid levend aas in huis mag zijn, zolang ik het maar niet tegenkom.

Het beste advies dat ik ooit kreeg. Ik kan er niet één ding uithalen. Ik absorbeer als een spons wat mensen tegen mij zeggen. Ook als ze kritisch zijn, ik kan wel wat hebben. Erger je je aan mij? Zeg het maar gewoon, dan kunnen we het erover hebben. En leer ik meteen jou wat beter kennen. Zelf ben ik ook recht door zee, je kunt van mijn gezicht aflezen wat ik ergens van denk. Ik ben een geboren en getogen Limburgse, maar dat indirecte heb ik niet.

Peter Doorackers

Hier verschijnt wekelijks een portret van een student of medewerker

Universiteitsraad: waarom werd het een 'nee' tegen bestuurlijke integratie

Te veel risico's en onvoldoende naar alternatieven gekeken

De niet-medische faculteiten lopen het risico ondergesneeuwd te raken in een 'gezondheidsuniversiteit', maar ook voor de faculteit Health Medicine and Life sciences zal de bestuurlijke integratie tussen ziekenhuis en universiteit nadelig zijn. Dat schrijft de universiteitsraad in een brief aan het college van bestuur.

De universiteitsraad stemde twee weken geleden unaniem tegen de bestuurlijke integratie zoals voorgesteld door het college van bestuur en de bestuurlijke top van het ziekenhuis. Nu ligt er een 2,5 pagina's tellende verantwoording waarin de raad uitlegt hoe hij tot een 'nee' is gekomen. En waaruit ook blijkt dat dat oordeel niet bepaald uit de lucht kwam vallen. Deze verantwoording, zo valt immers te lezen, heeft veel overeenkomsten met een eerdere (25 juni 2025) brief van de raad als reactie op de toenmalige integratieplannen. Met de toen geuite bezwaren heeft het college dus niet veel gedaan, is de suggestie: de zorgen van toen zijn grotendeels ook de zorgen van nu.

Dubbele pet

Zo is er de dubbele pet van de hoogste ziekenhuisbestuurder, die twee bestuursfuncties krijgt: één in het overkoepelende vijfkop-pige bestuurscollege (portefeuillehouder MUMC+) en één in het MUMC+-bestuur waarin het ziekenhuis samen met de FHML zitting heeft. "Dit creëert een fundamenteel rollenconflict en geeft de persoon in kwestie disproportioneel veel invloed op de hele organisatie."

Daarnaast is er het risico op een 'gezondheidsuniversiteit' die de niet-medische faculteiten van de UM gaat domineren. Gevolgen: minder aandacht voor niet-medisch onderzoek, minder invloed van de andere faculteiten op strategische beleidskeuzes, "mogelijk minder investeringen". "Het kan leiden tot een verandering van de cultuur en identiteit van de UM." In de huidige UM-bestuursstructuur worden de belangen van zowel faculteiten als servicecentra beschermd, "ook al is de FHML een stuk groter dan de rest".

Op MUMC+-niveau ziet de raad een soortgelijk gevaar: een mogelijke verstoring van de huidige redelijk gelijkwaardige relatie tussen ziekenhuis/bestuursvoorzitter en FHML/decaan. In het nadeel van de laatste.

Verder zorgt de voorgestelde integratie, zo staat in de brief, voor een grote afstand tussen het nieuw te vormen bestuur en de werkvloer. Dat terwijl direct contact noodzakelijk is om de visie van zowel faculteiten, servicecentra als studenten te horen als het gaat om de "strategieontwikkeling en besluitvorming".

Samen

Ondanks alle kritiek op de huidige plannen vindt de U-raad het wel degelijk nuttig om de banden met het ziekenhuis verder aan te halen. Of het nu gaat om praktische zaken - denk aan toegang tot gebouwen, gebruik van fietsenstallingen, parkeergarages, de hoeveelheid bureaucratie - of om wetenschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid in de brede zin. "Je moet strategische keuzes maken die op elkaar afgestemd zijn", zegt de voorzitter van de U-raad, Teun Dekker, desgevraagd. "Stel dat de UM bijvoorbeeld

met een bepaald type [peperdure] scanners wil werken en het ziekenhuis juist de voorkeur geeft aan een ander type, ik noem maar een fictief voorbeeld, dan is het verstandig als je uiteindelijk samen één lijn kiest." Het is belangrijk om "samen" naar alternatieve samenwerkingsvormen te kijken, staat in de brief. Samen met de raad, maar ook met belanghebbenden - denk bijvoorbeeld aan de institutsdirecteuren van de FHML - en de

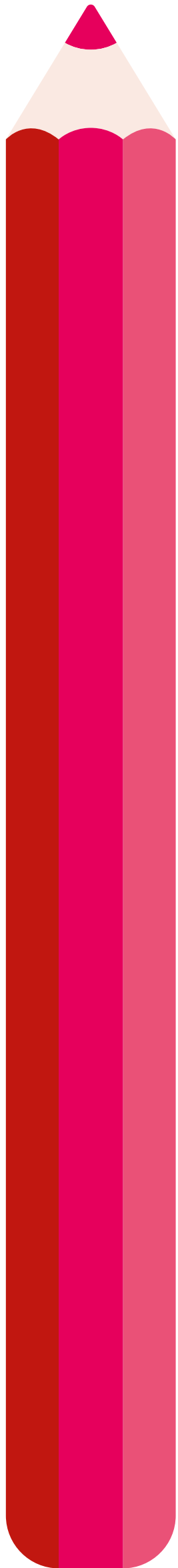
"De situatie waarin we nu verzeild zijn geraakt, moet zich niet herhalen"

op andere manieren bereikt worden, met minder gevolgen voor de organisatie en met minder risico's". Daar is onvoldoende naar gekeken. De U-raad is dus allesbe-

universitaire gemeenschap. Velen van hen hebben nu "niet het gevoel dat ze adequaat zijn geïnformeerd of een waardevolle bijdrage hebben kunnen leveren". En is een bestuurlijke integratie überhaupt wel nodig om de gestelde doelen te halen? Nee, zegt de U-raad, veel, zo niet alles "kan ook

halve gecharmeerd van de manier waarop het proces tot nu toe is verlopen. Dat moet daarom grondig geëvalueerd worden, klinkt het. "De situatie waarin we nu verzeild zijn geraakt, moet zich niet herhalen." Maar de raad wil zeker geen deuren dichtgooien, zegt Dekker: "Wat kunnen we ervan leren? Hoe zorgen we ervoor dat we na een pauze samen met het bestuur - dat wel gelooft in deze plannen en er veel tijd en energie in heeft gestoken, iets dat we waarderen - verder kunnen?"

Illustratie: Simone Golob

Niet alle Maastrichtse studenten lopen warm voor de gemeenteraadsverkiezingen – als ze al weten dat ze mogen stemmen

“IK WOON HIER MAAR DRIE JAAR, WAAROM ZOU IK DAN GAAN STEMMEN?”

Op 18 maart kiest Maastricht een nieuwe gemeenteraad. Traditioneel trekken deze verkiezingen maar weinig studenten naar het stemhokje. Leven ze dit jaar meer? *Observant* sprak vijftig studenten in Randwyck en de binnenstad. “Het is krankzinnig hoeveel partijen meedoen.”

Tekst: Dennis Vaendel **Foto:** Ellen Oosterhof

“Verkiezingen? Waarbij wij als internationals mogen stemmen? De Europese, maar die zijn toch pas weer over een paar jaar?” Verbaasde blikken op de gezichten van een Portugese en een Oostenrijkse studente in de tuin van de rechtenfaculteit. Eén van de twee heeft wel afgelopen maand haar stempas op de deurmat gevonden. “Maar daar zag ik zo snel alleen Nederlandse tekst op staan, toen heb ik ‘m weggelegd.” De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen ligt, zeker vergeleken met de landelijke verkiezingen, vaak laag. In 2022 kwam landelijk maar ongeveer de helft van de stemgerechtigden opdagen (in Maastricht was dat met 45 procent nog minder). Onder jongeren tussen de 18 en 25 jaar lag dat percentage nog een stuk lager.

Waar de achttien Nederlanders die *Observant* sprak vrijwel allemaal op de hoogte zijn van de naderende verkiezingen (op een enkeling na die “niets met politiek” heeft), gaat er bij tien van de 32 studenten uit een ander EU-land geen belletje rinkelen. Ze hebben vaak “al een tijdje niet meer in de brievenbus gekeken”, en dus geen post van de gemeente gezien, en ook de verkiezingsposters langs de weg zijn hen niet opgevallen. “Zelfs bij onze studie, waar we nota bene les krijgen over het belang van stemmen en je rechten als burger, weten velen het niet”, verzucht een Duitse student European Studies. Terwijl deze groep, mits ingeschreven bij de gemeente, wel mag stemmen – net als mensen van buiten de EU die al minstens vijf jaar legaal in Nederland wonen.

Totaal geen idee

Een Duitse rechtenstudent die “veel met politiek bezig” is, weet dat al een tijdje. “Ik wilde weten of ik hier mocht stemmen en heb het opgezocht. Toen ik erachter kwam, heb ik het meteen aan al mijn studiegenoten verteld.” De meeste andere internationals die zich ervan bewust zijn, kwamen er echter pas recent achter. Meestal via de stempas, soms via een studie- of huisgenoot of een activiteit van hun (studie)vereniging. “Best een verrassing”, klinkt het meermaals. Een andere Duitser, die *Observant* bij de UNS40 spreekt, is “pas sinds september hier en

over 2,5 jaar waarschijnlijk weer weg” en vindt het vooral “grappig” dat hij wat te zeggen heeft. Hij gaat wel stemmen: “Het is belangrijk, studenten vormen toch een groot deel van de inwoners.”

Ongeveer de helft van de ondervraagden zegt eveneens van plan te zijn om volgende week een bolletje rood te kleuren. Een negental twijfelt nog, terwijl zeventien studenten – veelal internationals – niet gaan. Een veelgehoord argument bij die laatste groep is dat ze “totaal geen idee” hebben van hoe het Nederlandse, laat staan het lokale politieke landschap eruitziet. “Ik vind stemmen heel belangrijk, maar alleen als je goed geïnformeerd bent en echt een goed beeld hebt op wie je stemt”, zo verwoordt een Franse UCM-studente het gevoel van velen. Daarvoor moet je je verdiepen in de standpunten en politieke context, en daar hebben de meesten geen zin in. Omdat ze hier pas net wonen of juist omdat ze over een tijdje toch weer vertrekken. Bovendien hebben ze het “al druk genoeg” met hun studie en zijn ze vooral geïnteresseerd in de politiek in hun thuisland. Bij de ‘twijfelaars’ klinken vergelijkbare geluiden: zij zullen alleen gaan als ze tijd vinden om zich voldoende in te lezen.

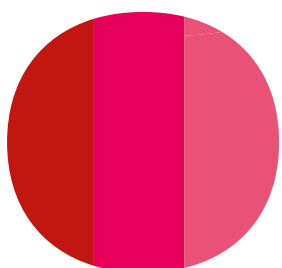
Negatief in het nieuws

Dat inlezen is ook nog nodig voor de meeste buitenlandse studenten die wél naar het stemhokje willen trekken (veelgehoord: “Dat doe ik altijd pas vlak van tevoren”). Twee Duitsers – de een is actief binnen de universitaire medezeggenschap, de ander heeft politieke ambities – hebben wel al een keuze voor een partij gemaakt en vormen daarmee een uitzondering. Sommige anderen weten wel dat ze “liberaal” of “aan de linkerkant” willen stemmen, maar welke partijen daar precies bij passen? Daarvan hebben ze nog geen idee.

Zelfs het benoemen van een deelnemende partij lukt meerdere internationals niet. Een aantal kent er één of twee van naam, omdat ze in het nieuws waren. Zoals D66 van kersvers premier Rob Jetten, de winnaar van de landelijke verkiezingen in oktober, en Geert Wilders en zijn PVV, maar in dat laatste geval vooral omdat die “vaak in negatieve zin in de publiciteit komt, want ik zou er nooit op stemmen”, merken een Sloveense en een Duitse student op. Ook de naam Volt valt enkele keren. Een Belgische student zag de partij op de INKOM, een Duitser herkende de naam in een advertentie “omdat ze in ons land ook actief zijn.” Een ander heeft gehoord dat er ook een “green left” bestaat.

Spoedcursus

Wat niet helpt is dat er “krankzinnig veel partijen meedoen”, zegt een Duitse studente bij FASoS. ‘Even’ in alle zeventien verkiezingsprogramma’s duiken is dus onbegonnen werk. “Gelukkig heb ik een redelijk beeld gekregen door veel erover te praten met Nederlandse vrienden die geïnteresseerd zijn in politiek.” Anderen zijn nog van plan om dat komende week te gaan doen, bij één iemand staat zelfs een heuse “spoedcursus door een huisgenoot die hier al vijf jaar woont” op het programma. Ook hopen meerderen wegwijs te raken via het invullen van de Engelstalige StemWijzer waarover ze lezen in de (eveneens Engelstalige) begeleidende brief van de gemeente die bij de stempas zat. Een Tsjechische student zegt bovendien naar een verkiezingsdebat op de rechtenfaculteit te willen, een Duitser gaat ChatGPT om hulp vragen.

WELKE SMAKEN ZIJN ER?

Maar liefst zeventien partijen, waaronder zes lokale, zijn volgende week te vinden op het Maastrichtse stembiljet. Wat hebben zij zoal te zeggen over de Universiteit Maastricht en het studentenleven? Dat verschilt nogal. In het PVV-programma komen de woorden 'student' en 'universiteit' geen enkele keer voor. Ook Forum voor Democratie en Partij Veilig Maastricht reppen er weinig over. Met afstand bovenaan het lijstje eindigen M:OED en Volt, die deze termen respectievelijk 43 en 59 keer neerpennen.

Dertien partijen hebben het in hun verkiezingsprogramma over studentenhuysvesting. Dat er meer woningen moeten komen, daar zijn de meeste het

wel over eens. De vraag is vooral waar die gaan verschijnen: verspreid door de stad of juist op een campus buiten het centrum of zelfs buiten Maastricht, in de regio? En moet dit dan nieuwbouw zijn, of biedt het beter benutten van bestaande (leegstaande) panden en het beschermen van "echte" studentenhuizen uitkomst? Waar het doel voor sommige partijen betere en betaalbare studentwoningen is, leggen andere vooral de nadruk op minder overlast en meer ruim te voor andere inwoners. Een andere vraag die veel partijen bezighoudt: hoe kan Maastricht meer studenten na hun afstuderen in de stad houden? Onder meer gratis of goedkopere cursussen Nederlands (of zelfs Maastrichts) of het zorgen voor meer ontmoetingsplekken en een beter nachtleven worden geopperd. Verder toont bijna de helft van de partijen zich voorstander van het investeren in de Brightlands Health Campus of de Einstein Telescoop, wat meer banen en kansen voor startups moet opleveren.

Verder blijkt dat menig Nederlander "geen zin" heeft om zich nog te verdiepen in de lokale partijen ("Over een paar jaar verhuis ik toch weer") en dezelfde keuze als tijdens de afgelopen landelijke verkiezingen overweegt. Slechts één Nederlander kan een lokale partij bij naam noemen. "Ik heb via via gehoord van M:OED, omdat ze bibliotheken langer open willen houden om te studeren." Bij anderen gaat er geen belletje rinkelen bij deze naam. Opvallend, omdat M:OED zich met twee UM-studenten als lijsttrekkers toch nadrukkelijk profileert als studentenpartij.

Vuilniszakken

De gemeenteraadsverkiezingen zijn sowieso niet of nauwelijks een *topic*, klinkt het regelmatig. Niet dat men nooit over politiek praat, maar dan gaat het vrijwel altijd over de landelijke politiek en het wereldtoneel. Bovendien lijken veel ondervraagden niet helemaal scherp te hebben waar de gemeenteraad zich precies mee bezighoudt. Vaak valt er eerst een lange stilte na de vraag welke thema's of standpunten men belangrijk vindt. Daarna volgen soms onderwerpen waar gemeentes weinig tot niets over te zeggen hebben: studiefinanciering, het zorgsysteem en het internationaliseringsdebat ("Moeten sommige studies straks niet verplicht Nederlandstalig worden?"). De enkele studenten die klagen over "dat verschrikkelijke afvalsysteem met dure vuilniszakken" of die "meer groen in de stad" willen, komen dichterbij de buurt. Een aantal internationals constateert overigens dat "eigenlijk al heel veel goed geregeld is hier".

Komen studenten aan bod in de verkiezingsprogramma's, dan draait het vooral om huisvesting (zie kader). Terecht, zo vinden velen, wanneer ze dit horen. Vrijwel iedereen kent voorbeelden van slecht onderhouden woningen, hoge huren en vervelende huisbazen. Gaan ze hun stem hiervan laten afhangen? Niet volledig, zeggen de meesten. "Ik vind het ook belangrijk hoe ze over allerlei andere thema's denken",

vertelt een Luxemburgse studente op het studieplein van UNS40. Een Nederlandse even verderop vult aan: "Maar ze moeten wel pro-studenten zijn natuurlijk. Ik zie ook weleens posters van partijen die Maastricht weer 'terug' willen en studenten volgens mij liefst zo ver mogelijk buiten de stad willen hebben."

LIJST 5

Bekijk ons hele programma op
www.maastricht.pvda.nl

MANON FOKKE #1

FLORIS SOEREN #5

CHRISTEL V. GOOL-DE VREDE #13

ANDRÉ KNOTTNERUS #27

Pvda
Maastricht ☆
voor de stad

voor de stad

Op 18 maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen en mag iedereen weer naar de stembus. Een bijzonder democratisch recht dat toch niet in ieder land vanzelfsprekend is. Toch blijft de opkomst voor gemeenteraadsverkiezingen laag. Ook horen we vaak van studenten dat ze niet gaan stemmen. Zonde, want je woont in de stad en je hebt ook vast een mening over de stad. Sterker nog, je hebt vast dagelijks met de gemeente Maastricht te maken, vaak zonder het te beseffen. De keuze voor het Maastricht dat we willen zijn wordt grotendeels bepaald door de gemeente. Dit jaar is bovendien bijzonder: de Universiteit Maastricht viert haar vijftigjarig bestaan. In een halve eeuw is onze universiteit uitgegroeid tot een internationale kennisinstelling van formaat, met een enorme economische en maatschappelijke meerwaarde voor de stad. Studenten en medewerkers zijn geen buitenstaanders; wij zijn mede-makers van Maastricht. De vraag is dan ook niet óf wij betrokken zijn bij de stad, maar hoe wij onze betrokkenheid laten zien. De PvdA Maastricht heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor een stad waarin cultuur kan floreren en waar veiligheid tijdens het uitgaan vooropstaat. Een stad waar we met z'n allen fijn samenleven er waar we bruggen bouwen naar elkaar. Onze prachtige Sint Servaasbrug verbindt al eeuwen de oevers van de Maas. Zo willen wij ook mensen verbinden: professoren en studenten binnen de universiteit, studenten en Maastrichtenaren binnen de stad. Samen maken zij Maastricht tot wat het is.

Een stem op de Partij van de Arbeid is een stem voor verbinding. Voor een socialere en groenere stad. Voor een stad die studenten niet ziet als tijdelijke passanten, maar als blijvende kracht. De economische toegevoegde waarde van onze universiteit is ongekend. Maar daar hoort ook verantwoordelijkheid bij: als gemeente moeten we ervoor zorgen dat banen aansluiten op de opleidingen, zodat studenten hier niet alleen studeren, maar ook kunnen doorgroeien naar werk in Maastricht. Op 18 maart hebben wij de kans om onze stem te laten horen. Laten we de lage opkomst onder studenten doorbreken. Juist in het jaar waarin onze universiteit haar vijftigjarig jubileum viert, kunnen wij laten zien dat betrokkenheid verder gaat dan de collegezaal. Onthoud één ding: alleen samen maken we Maastricht met hart voor de stad.

**STEM 18 MAART
PVDA MAASTRICHT,
LIJST 5.**

Met rode groet,

Manon Fokke
Lijsttrekker

Floris Soeren
Student European Studies
en kandidaat #5

Christel van Gool - de Vrede
Kandidaat #13

André Knottnerus
Kandidaat #27

 Dit is een politieke reclameboodschap in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen. Meer informatie op politiekereclame.nl

colofon

Redactie Wendy Degens (hoofdredacteur), Deborah Blekkenhorst, Peter Doorakkers, Cleo Freriks, Riki Janssen, Stefan Moens (financieel medewerker), Dennis Vaendel

Telefoon 043 3885390 **E-mail** observant@maastrichtuniversity.nl **Website** www.observantonline.nl **Aan dit nummer werkten mee** Wammes Bos, Tiuri van Rossum, Rita Wiśniewska **Ontwerp en illustraties** Simone Golob **Vertalingen** Maud Bovelandier, Susanna MacDaniel **Druk** Janssen/Pers Gennep **Advertenties** Zie alle info onder het kopje 'service' op onze site.

DE MEDEDELINGEN VAN
DE UNIVERSITEIT, FACULTEITEN,
SERVICECENTRA EN STUDENTEN-
ORGANISATIES ZIJN TE VINDEN OP
WWW.OBSERVANTONLINE.NL

MAASTRICHT LEEFT EN BRUIST DOOR **JONGE MENSEN** DIE HIER **STUDEREN, WERKEN EN BLIJVEN**. TOCH WORDEN HUN IDEEËN EN HUN STEM TE VAAK GENEGERD.

1 WONEN: MEER BETAALBARE KWALITATIEVE STUDENTENHUIZEN

2 FIETS DE BAAS: DUIDELIJKE EN VEILIGE FIETSRoutes DOOR DE STAD, WAARBIJ JE OVERAL JE FIETS KUNT STALLEN

3 INTERNATIONALE GEMEENSCHAP: BETERE INFORMATIE, GEEN WACHTTIJDEN EN GRATIS TAALLES NEDERLANDS

4 MAASTRICHT MOET BRUISEN: EEN BRUISEND NACHTLEVEN EN INTERESSANT WINKEL EN HORECA-AANBOD DAT AANSLUIT BIJ DE BEHOEFTE VAN JONGEREN

BEKIK ONZE PLANNEN
OF ONZE **INSTAGRAM**

M:OED
Maastricht: Open Eerlijk Democratisch